Nuorten yhteisöllinen kiinnittyminen on tulevaisuuden turvallisuuden perusta – se määrittää, kuinka vahvana Suomi pystyy vastaamaan kriiseihin ja säilyttämään yhtenäisyytensä.

Niina Junttila / Kasvatuspsykologian professori, Turun yliopisto / Konsortionjohtaja Right to Belong – Oikeus osallisuuteen tutkimuskonsortio (STN) / Osahankejohtaja EDUCA – Koulutuksen tulevaisuus lippulaiva (SA) / Osahankejohtaja EDUCA-doc tohtorikoulutuspilotti (OKM) / Eduskunnan Yksinäisyyden ja ostrakismin vähentämisen työryhmä / Koordinaattori Osallistujien Suomi ohjelma

Right to Belong

EDUCA Koulutuksen tulevaisuus

Osallistujien Suomi.

strategic RESEARCH

UNIVERSITY OF TURKU

1) Lausuntoni kohdistuu erityisesti siihen, että selonteko tarkastelee ansiokkaasti yksilöiden toimintaa ja viranomaisjärjestelmien toimintakykyä sisäisen turvallisuuden varmistajina, **mutta yhteisöjen ja yhteisöihin kiinnittymisen merkitys jää lähes huomiotta.**

2) Lisäksi - **nuoret huomioidaan pääasiallisesti ainoastaan turvallisuusuhkana, ei tulevaisuutemme voimavarana.**

Yhteisöllinen turvallisuus — ihmisten välinen luottamus, kuulumisen tunne, sosiaalinen koheesio ja yhteisöjen kriisinkestävyys, erityisesti nuorten osalta — ansaitsisi laajan tutkimustiedon perusteella selonteossa vahvemman aseman osana kansallisen turvallisuuden sekä kriisinkestävyyden kokonaisuutta.

UNIVERSITY OF TURKU

Viranomaiset / järjestelmät, esim. poliisi, pelastuslaitos, sosiaali- ja terveyspalvelut

Yhteisö, joka tarjoaa vastavuoroisia yhteyksiä ja täten synnyttää resilienssiä, turvallisuutta, keskinäistä luottamusta, toimijuutta, halua huolehtia muista, tunnetta omasta hyödyllisyydestä ja merkityksellisyydestä

Yksilön kokemus turvallisuudesta, kriisinkestävyydestä ja halusta puolustaa / pitää huolta omasta yhteisöstä

UNIVERSITY OF TURKU

Turvallisuus ei synny yksin viranomaisjärjestelmien toimivuudesta, vaan ennen kaikkea ihmisten välisestä luottamuksesta, osallisuudesta ja yhteenkuuluvuudesta. Yhteisöllisyys on keskeinen tekijä yhteiskunnan kriisinsietokyvyssä, henkisessä kestävyydessä ja maanpuolustustahdossa (Putnam 2000; Norris et al. 2008; Oksanen ym. 2022; Helliwell ym. 2023).

Pitkittynyt yksinäisyys ja ostrakismi heikentävät yksilöiden toimintakykyä ja yhteiskunnallista kiinnittymistä. Ne lisäävät mielenterveysongelmia ja syrjäytymisriskiä, mutta myös epäluottamusta, radikalisoitumista ja vastakkainasettelua (Hawkley & Cacioppo 2010; Holt-Lunstad et al. 2015; Doosje et al. 2016).

UNIVERSITY OF TURKU

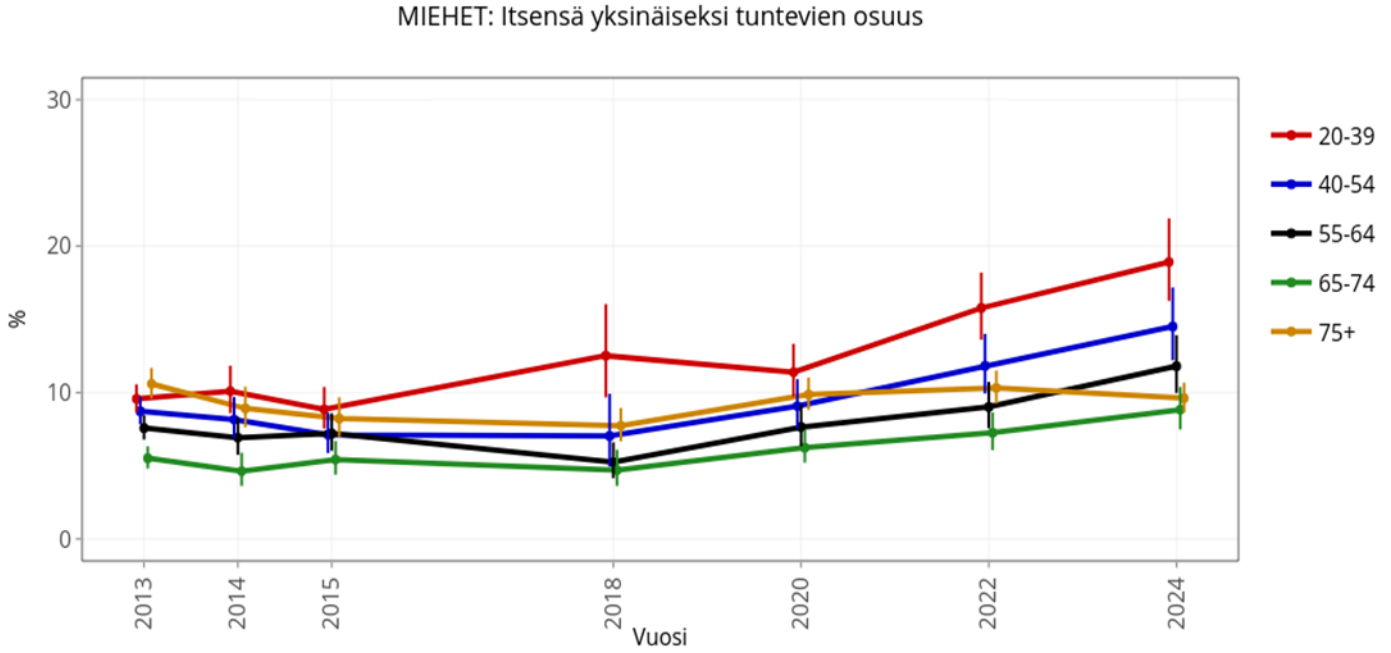

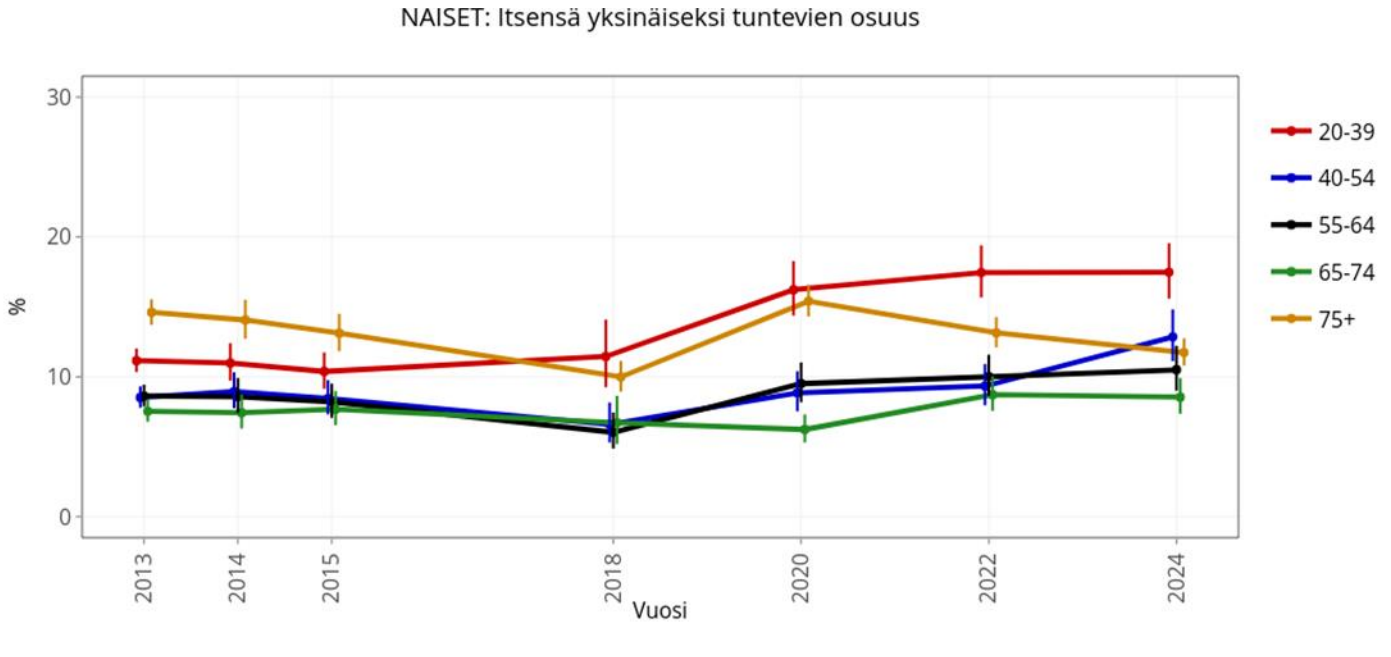

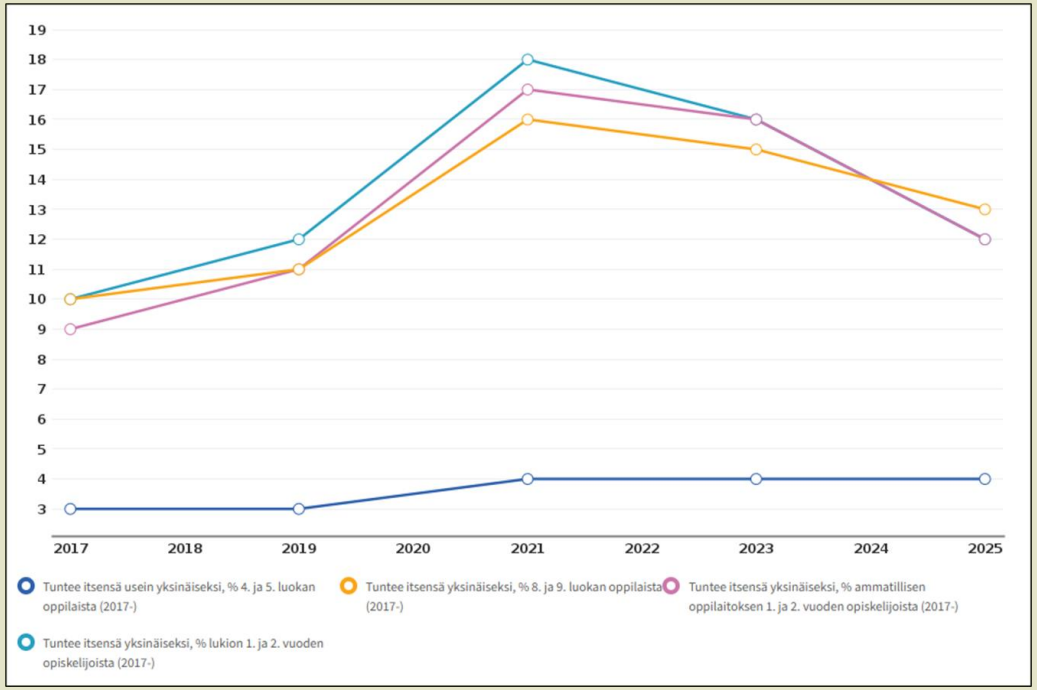

Yläkoululaisilla ja toisen asteen opiskelijoilla (KTK 2025) yksinäisyys on korona-ajan jälkeen edelleen laskussa, mutta nuorilla aikuisilla (20–39 v.) – erityisesti miehillä – suunta on aivan toinen. Nuorten miesten yksinäisyys on korkeammalla kuin koskaan aiemmin.

Terve Suomi (THL, julkaistu 15.5.2025): https://www.thl.fi/tervesuomi_verkkoraportit/kyselyosuus_2024/ath_mentalht_lonely.html

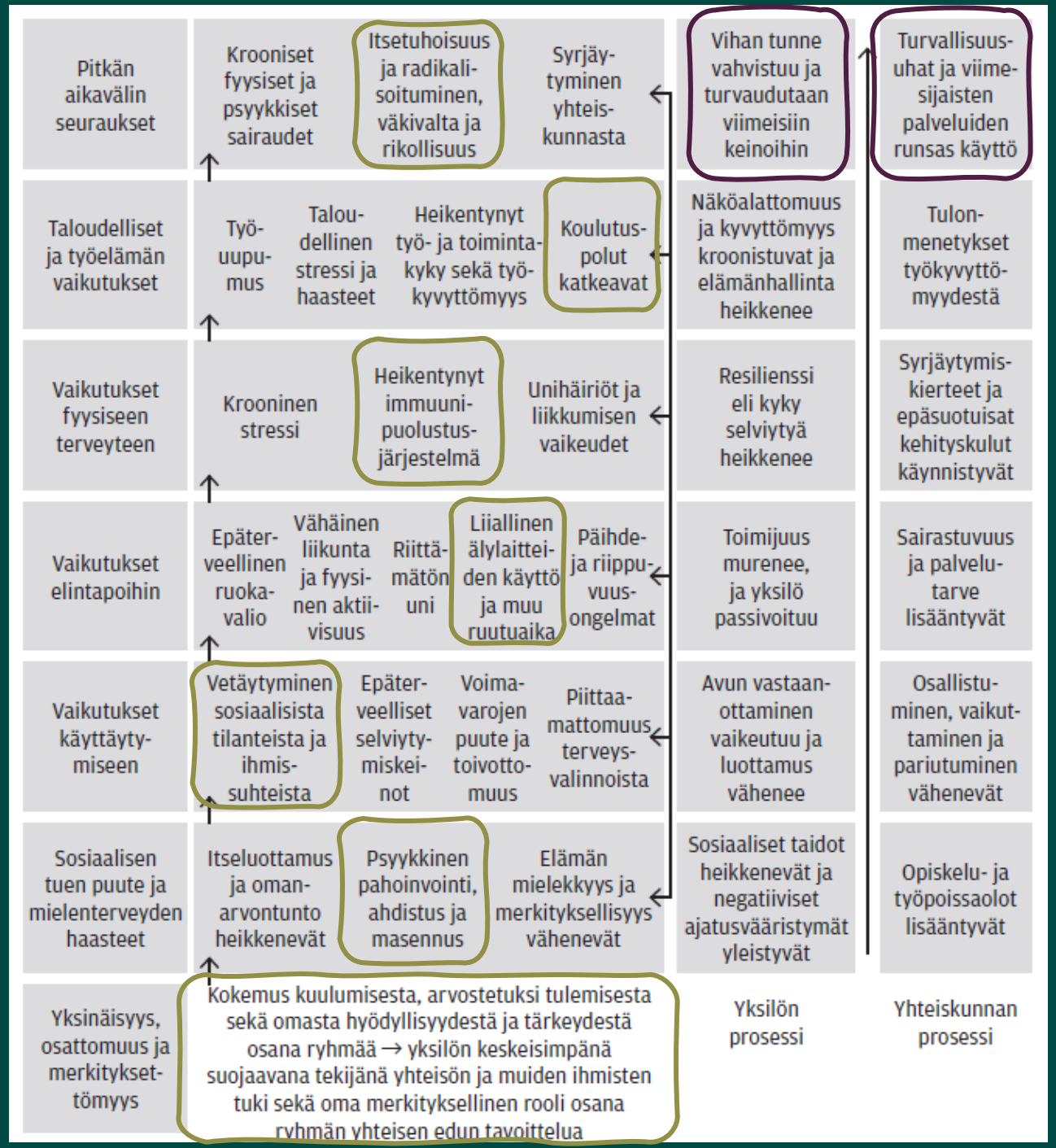

Yhteisöllisyys toimii suojaavana rakenteena: se lisää auttamishalua, vähentää pelkoa ja vahvistaa halua puolustaa yhteistä hyvää.

Luottamus toisiin ihmisiin ja viranomaisiin ennustaa vahvempaa maanpuolustustahtoa, parempaa kriisitoipumista ja vähemmän väkivaltaa kriisitilanteissa (Aldrich 2012; Oksanen ym. 2022).

Kriisinkestävä yhteiskunta ei rakennu vain viranomaisvalmiuksista, vaan siitä, että ihmiset – ja erityisesti nuoret – luottavat toisiinsa ja kokevat kuuluvansa yhteiseen yhteisöön.

Junttila, N. & Salovuori, E. (toim.) 2025. Miksi ihminen tarvitsee toisia? Laumavietti ihmisen ydintarpeena. Santalahti.

Fokus yhteisöihin ja vahvoihin nuoriin

- Laajan tutkimusnäytön perusteella turvallisuus rakentuu viime kädessä luottamuksesta ja sosiaalisesta koheesiosta. Nämä eivät ole pelkästään hyvinvointia tukevia tekijöitä, vaan myös kansallisen kriisinsietokyvyn ja maanpuolustustahdon ydinelementtejä. Yhteisöllisyys ja sosiaalinen luottamus ovat perusta, jolle turvallinen yhteiskunta rakentuu — niin arjessa kuin poikkeusoloissakin.
- Erityisesti nuorten osalta selonteko painottuu riskien ja ongelmien näkökulmaan. Nuoret esiintyvät selonteossa lähinnä rikollisuuden, jengiytymisen ja viranomaisten kontrollin kohteina. Heitä ei kuitenkaan nähdä yhteisöjen jäseninä ja turvallisuuden rakentajina, vaikka tutkimus osoittaa, että nuorten osallisuus, kuulumisen kokemus ja luottamus yhteiskuntaan ovat keskeisiä sisäisen turvallisuuden ja kriisinsietokyvyn elementtejä (Junttila, Lyyra & Salovuori 2025; Kortesluoma ym. 2024; Hart & Gullan 2010; Oksanen ym. 2022).
- Yhteisöön kiinnittyneet nuoret ovat vähemmän alttiita syrjäytymiselle, radikalisoitumiselle ja väkivaltaiselle käyttäytymiselle (Doosje et al. 2016; Malthaner 2017). Nuorten yhteisöllinen kiinnittyminen on tulevaisuuden turvallisuuden perusta – se määrittää, kuinka vahvana Suomi pystyy vastaamaan kriiseihin ja säilyttämään yhtenäisyytensä.

Get inspired.

Niina Junttila

niina.junttila@utu.fi puh. 0503373436

UNIVERSITY OF TURKU